

CATECHISMUS ZONDAG 38

Ik vraag uw aandacht voor enkele gedachten die wij in verband met het vierde gebod hopen te overdenken.

1. GEDENK DE DAG

2. GEDENK DE GRENZEN

3. GEDENK TE STERVEN

4. GEDENK DE NAAM

Als wij dat vierde gebod hebben horen voorlezen, geliefde gemeente, dan zou je op zijn minst kunnen zeggen: Een merkwaardig antwoord geeft onze Heidelbergse catechismus. Daar lijkt het erop dat je weinig terug vindt van wat je nu in dat uitvoerig gebod kunt lezen. Want het is een behoorlijk lang stuk dat vierde gebod. Het derde gebod ook, als het gaat over de Naam. Maar het vierde gebod, dat er als het ware aan vastgehecht zit, is nog veel langer in woorden.

En toch, in de catechismus vind je daar niet zoveel van terug. Daar gaat het gelijk over de kerkedienst. En die kerkedienst wordt eigenlijk vereenzelvigd met het predikambt. Je zou zeggen, nog de oude vertrouwde eredienst, waarbij voor honderd procent de nadruk valt op de verkondiging van het Woord en wat daarmee samenhangt. En dat we vooral op de rustdag getrouw en naarstig, ijverig, tot de gemeente van God komen om daar te luisteren, en om de sacramenten te gebruiken en God de Heere openlijk aan te roepen, christelijke barmhartigheid te plegen. En dat ik al de dagen van mijn leven van mijn boze werken ruste, loslate, en Zijn Geest in mij werken late, en zo de eeuwige Sabbat in dit leven aanvange.

Toch wel een merkwaardige verklaring.

Het zijn uiteraard heel belangrijke dingen die ons in de uitleg van het vierde gebod door de catechismus gegeven worden, en ook wel actueel. Ze hebben altijd hun betekenis gehad, en ze hebben dat nog, deze uitleggingen.

Maar toch, dat hebt u aan de punten kunnen merken: Gedenk de dag, gedenk de grenzen, gedenk te sterven, gedenk de Naam, dat vind je niet direct allemaal terug in

CATECHISMUS ZONDAG 38

het antwoord. Ergens ook wel, maar dan heel verborgen. En daarom leek het mij goed om eerst eens te letten op dat vierde gebod, betreffende de Sabbat op zich. En de wijde betekenis daarvan u te mogen noemen.

Ik weet uit het verleden, dat ligt me nog vaag bij, dat ik altijd met grote blijdschap dit gebod met u heb overdacht. En dat uiteindelijk die ene ware rust, waar alle ceremoniën heenwezen, ook van het vierde gebod, Sabbat, dat die uiteindelijk hun volmaakte vervulling hebben gevonden in Christus Jezus, onze Heere. Daarmee weken wij wel enigszins af van het traditionele, de traditionele verklaring van het vierde gebod. Waarmee men bezig is met allerlei dingetjes van, mag dit, mag dat, of, kan dat, kan dat niet. Vaak ook erg tijdgebonden vraagstukken, waar wij eigenlijk minder, weinig of geen aandacht aan hebben besteed, maar dat uitsluitend zó hebben ontwikkeld: Wat is de vrucht van Christus, de vrucht van de Geest in het leven. Ook met betrekking op onze zondag, de dag van de samenkomst van de gemeente. En zo sloten we dan weer precies aan bij het antwoord, dat het de vrucht van de Geest is om de onderlinge bijeenkomst niet na te laten, zoals sommigen de gewoonte hebben. En om de oude palen, die de vaders hebben gezet, niet terug te zetten. Maar ik wilde nu iets meer ingaan op de diepere achtergrond van dat vierde gebod. Daar hebben we allemaal, u net zo goed als ik, onze aandacht bij nodig.

Eerst dit: Het is allerbelangrijkst of we een antwoord kunnen vinden op de vraag: Is de Sabbat reeds bij de schepping ingesteld? Hebben die mensen, zoals we in het boek Genesis hun namen tegen komen, hebben die letterlijk de Sabbat gekend? En dan bedoel ik, in de vorm zoals wij later het vierde gebod vinden als een omschrijving van die Sabbat.

Weet je waarom die vraag belangrijk is? Als wij ervan uitgaan dat in het paradijs en daarna de mensen direct dat gebod van de Sabbat hebben gehad en gekend, dan kun je je inderdaad afvragen, heeft de christelijke gemeente ooit het recht gehad om die Sabbat af te schaffen? Gaat ze daarmee haar boekje niet ver te buiten? Daar we toch alle geboden - tenminste wat betreft de tien geboden - zien als eeuwig geldende wet, waar niet aan te tornen valt.

Als nu die Sabbat, voordat de Heere daarvan sprak met Zijn volk Israël, in de schepping is ingesteld, en vervolgens door de ouden en de patriarchen gekend is in de vorm van dit gebod, dan moeten wij zeggen dat de Adventisten gelijk hebben. Dat wij eigenzinnig die zaterdag, die Sabbat hebben laten vallen, en maar een gewone dag hebben gekozen, de eerste dag van de week, om daar een bijzondere dag van te maken.

Maar wij kunnen niet uit de Bijbel bewijzen dat in de grijze oudheid de mensen toen al de Sabbat kenden. Er zijn spaarzamelijke gegevens over een Babylonische Sabbat, een Midianitische Sabbat, maar dat was zo anders. Die werd bijvoorbeeld eens in de maand gehouden. Dan was het een gevaarlijke dag, dan moest je niet gaan trouwen, dan moest je niet dit of dat doen. Maar dan moest je jezelf zoveel mogelijk gedekt houden, en verdekt opstellen. In ieder geval, tot op dit moment is er eigenlijk geen enkel bewijs, dat vóór Mozes het Sabbatsgebod bekend was onder de oude vaders.

U zult zeggen: Ja, maar er staat toch dat de Heere in zes dagen de hemel en de aarde heeft gemaakt, en alles wat daarbij komt, en op de zevende dag gerust heeft? Ja, maar

CATECHISMUS ZONDAG 38

dat zegt natuurlijk nog niets. Dat wil nog niet zeggen dat de Heere toen voor de mensen, ook na de zondeval, direct de Sabbat heeft ingesteld. Als we dat in Exodus en Deuteronomium 5 lezen, dan kan dat wel degelijk een herinnering zijn aan hoe het bij God toegegaan is, toen en toen. In Deuteronomium wordt dat verband trouwens tussen de Sabbat en de schepping niet zo sterk gelegd. Daar wordt meer de nadruk gelegd: Jullie zijn slaaf geweest in Egypte, je weet wat het is, en daarom moet je de Sabbat onderhouden als een herinnering aan de uitleiding uit Egypte. God de Heere, die u uit het diensthuis heeft verlost.

Maar, stel nu voor dat die mannen zoals Noach, en daarvoor en daarna, en noem maar op, Abraham, Izak en Jakob, als die dan geen Sabbat hebben gehad, hoe zit dat dan? Nu, die mensen hebben daar ook wel iets van gehad, maar niet in de letter. Niet in een bepaalde dag. Voor hen waren het, denk ik, bepaalde momenten, dat de geestelijke betekenis van Sabbat door hen ervaren werd. Ik denk bijvoorbeeld bij Abraham, als hij de Naam des Heeren aanriep en een altaar voor de Heere ging bouwen. Dat de Heere hem ontmoet was, en dat de Heere tot hem gesproken had. En op een moment dat hij mag zien, de Heere heeft Zichzelf een Lam ten brandoffer voorzien: "Abraham houdt op!" Dat waren voor die oeroude vaders de ogenblikken en de tijden van de Sabbat.

Want ik zei al, het vierde gebod volgt op het gebod van de Naam. Waar zij de Naam des Heeren hebben leren kennen, en waar ze de Naam mochten aanroepen, en de kracht van de Naam mochten ervaren, daar was het voor die ouden: "Hier wordt de rust geschonken, hier het vette van Uw huis gesmaakt, een volle beek van wellust maakt hier elk in liefde dronken."

Maar nu heeft de Heere dat volk uit Abraham gesproken, nader aan Zich willen verbinden. Hij heeft Zich nader aan dat volk willen openbaren. Hij heeft dat volk als het ware door een tuchtmeester, een pedagoog, aan Zich willen binden. In een bepaalde omheining heeft hij dat volk gebracht, als een dam tegen alle verwarring. Tegen alle wanorde die ons eigen is heeft de Heere als het ware dat volk - met mijn woorden gezegd - het vaste patroon gegeven, ook in dat vierde gebod.

Daarom hechten wij niet als de Adventisten aan die Sabbat als zodanig, maar wij grijpen als het ware verder terug naar de tijd vóór Mozes, waar de Heere Zijn volk kwam verkwikken en Zijn Naam bekend kwam maken, op welke dag dan ook, waar ze de rust van de Heere mochten ervaren. En wij hebben dat naar de vorm vast mogen stellen op de dag van de opstanding van de Heere Jezus Christus. Want toen is de ware rust geopenbaard. In Hem, de Triomfator over dood en graf en oordeel.

Gedenk de dag.

De hele Bijbel is er vol van, van de dag des Heeren. De dag van Zijn welbehagen, de dag van Zijn gunst. Telkens kom je het tegen, dat die dagen van de Heere zullen komen.

Wat leert dat ons? Dat leert ons dat wij niet van God vergeten zijn. Dat leert ons dat God naar Zijn eeuwig welbehagen midden in de nacht, midden in de grauwe dagen een dag van heil heeft gewild. Een dag van licht, een dag van doorbraak, een dag van inbraak in ons menselijk bestaan. In die malle molen van ons bestaan. Daarom is er naast de dag van toorn, die in de Bijbel wordt geopenbaard, de dag dat God in grimmigheid uitgaat, is er ook een dag van louter licht, een dag van stilheid en van

CATECHISMUS ZONDAG 38

vertrouwen. Een dag van loslaten en losgelaten worden. Een dag van herinnering. En u mag - en dat hoop ik ook - dat zelf in uw gedachten verder denken. Hoe als een lichtende ster, elke keer weer in het Woord van God een dag wordt aangegrepen. Een dag waarop het geklank zal weerklinken van de bazuin. Een dag van samenroeping, een dag waarop gezongen wordt: Komt, laat ons samen Israël's Heer, de Rotssteen van ons heil, met eer, met Godgewijde zang ontmoeten. Dit is de dag die de Heere gemaakt heeft, laat ons op dezelve ons verheugen en verblijd zijn.

Temidden van al die dagen, die allemaal eigenlijk te maken hebben met het licht, met die ene dag, de dag van de verlustiging, de dag van de verzoening, de dag van de geboorte, de dag van het overleven, al die dagen die wijzen als het ware naar dat ene brandpunt: Dag van de Heere; dag van het licht; dag van de goede boodschap. Daar wijst nu die Oud-Testamentische Sabbat - of Sjabbath - heen. Het is een herinnering, gedénk! Het is in de vorm ook eigenaardig in de tien geboden, bij dit gebod, gedénk!

Je zou het zo ook letterlijk weer mogen geven. Niet als een soort gebod van dit of dat doen, maar in de eerste plaats: Denk er aan, herinner je het. Herinner je de dag, de Sabbat. Herinner je dat God rustte op de zevende dag. Herinner je dat op volle maansnacht, de 15de, het volk uit Egypte werd bevrijd, uitgeleid. Door de vuurkolom werd geleid naar het land van de belofte. Zo komt God als die getrouwe Vader in Christus Jezus, mensenkinderen bepalen bij: Gedenk toch, Ik heb gerust, en Ik heb jullie uitgeleid uit Egypteland. Denk daar aan.

Gedenk de dag.

Dan mogen we globaal wel boven dat vierde gebod schrijven: Gedenk de dag van Zijn gunstrijk welbehagen. Van Zijn Goddelijke verlustiging in het werk van Zijn handen, en van Zijn bevrijdend optreden in Egypteland, waar Hij dat volk uit de duisternis heeft uitgeleid. Denk daar aan!

Nu betekent dat gelijk, als wij de dag gedenken, dat wij ook zullen denken aan de grenzen. Vandaar de tweede gedachte:

Gedenk de grenzen.

Ons leven is begrensd. U zult zeggen, ja dat weet ik wel. Het is de mens gezet eenmaal te sterven, en daarna het oordeel. Ja, dat hoort er ook bij, gedenk te sterven, dat heb ik ook genoemd. Maar laten we eerst letten op de grenzen.

God heeft in zes dagen hemel en aarde geschapen, met al wat erop en erin is. En toen was de grens bereikt. Hij rustte. Of dat het nu Hellenbroek is ..... Vroeger dacht ik altijd, dat is een simpel antwoord, maar het is zo simpel nog niet. "Wat betekent dat, dat de Heere op de zevende dag rustte?" En dan is het, geloof ik, Hellenbroek of een ander boekje, dat zegt: "Dat Hij ophield met scheppen." Dat klinkt zo simpel. Je bent geneigd om te zeggen: Dat is logisch. Maar er is nog meer zou je kunnen zeggen. Niet dat Hij alleen ophield met scheppen, maar de Heere verlustigde Zich in het werk van Zijn handen. En Hij zag alles wat Hij gemaakt had, en het was zeer goed. Zijn vermaken waren met de mensenkinderen. Ja, dat is ook waar, maar denk nu eens even aan dat 'ophouden met scheppen'.

Wat betekent Sjabbath? Dat heeft meer dan één betekenis. Ten eerste betekent het

CATECHISMUS ZONDAG 38

'afsnijden'. Ten tweede 'ophouden'. Ten derde 'rusten'. Dat rusten staat dus helemaal niet op de voorgrond. Op de voorgrond staat 'een draad doorknippen', 'ophouden', en dan aan het eind betekent het ook 'rusten'. Na zes dagen hield God op met scheppen. Dat is merkwaardig, dat God ergens mee ophoudt. Dat Hij het lint als het ware doorknipt. Stop, niet verder! Gedenk de grenzen.

God, Hij heeft Zichzelf een orde gesteld, die Hij niet overging. Na zes dagen hield Hij op met scheppen, en Hij verlustigde Zich.

En voor Adam en Eva? Ja, ik denk dat die geen Sabbatdag hebben gekend zoals de Joden later. Maar ze hebben wel de Sabbatsvreugde gekend, dat zat door alles heen geweven. Het was geen slaafse arbeid die ze moesten verrichten, welnee. Het was niet een door de vloek getekende arbeid zoals in onze tijd voor velen. Maar het was een bewaren en bouwen in rust aan de hof. Aan de aarde die Hij de mensenkinderen gegeven had.

Toen kwam de zondeval. Toen kwam als een oordeel: In het zweet uws aanschijns zult gij uw brood eten. De aarde zal doornen en distelen voortbrengen. Alles zal erop uit zijn om die mens als het ware als een belemmering te zijn. En toch pakt de mens het aan, hij gaat uit tot zijn arbeid. Hij wordt gegrepen, soms door een innerlijke drift, door het werk van hoofd of handen, het pakt hem. Ja in dit zondige leven, in dit leven van gevallen mensenkinderen zie je toch die ontzettende drift, die aandrang - uitzonderingen daargelaten - bij hoog en bij laag, groot en klein, naar verder, naar meer, naar beter, naar anders. Voel je wat ik bedoel?

Als mensen ervaren dat er een spaak in het wiel gestoken wordt, en dat die drift van de dagen die ons altijd parten speelt, opeens gestopt wordt, dat is moeilijk. Als er opeens iets is dat je niet verder kan, en je staat als met lamheid geslagen. En je wilt wel, maar je kunt niet. We kunnen er weleens makkelijk over praten, maar om nu werkelijk uit de dagen uit te vallen. De dagen van je arbeid, van je vooruit gaan, en om aan de kant te komen staan, dat valt niet zo makkelijk.

Kijk, nu die mens, die zondige mens, die is maar bezig, bezig, bezig! om vooruit te komen door de dagen. Hij is maar bezig van de ene dag ..... De wijze man zegt: "Zelfs des nachts rust zijn hart niet." Dan ben je soms nog in je droom bezig met te twisten of te spreken, of iets te maken of iets te bedenken. Of je bent nog bezig met één of andere transactie, alsof er geen eind aan komt.

God! hield op na zes dagen met iets te scheppen, maar de mensenkinderen weten van geen op-houden. Ze hebben geen erg in hun begrenzingen, wij willen maar door, dóór, dóór! Alleen misschien als het ons ontzettend zwaar weegt, dat we dan alle inspiratie missen. Maar in het algemeen genomen zeg je ....., ook mensen die geen werk hebben, misschien zelfs liever niet hebben, die werken soms nog harder dan die wel werk hebben, maar dat doen ze dan voor zichzelf.

Maar waar komen nu al die dagen in uit? "Al zegt zijn hart: Mijn huis blijft eeuwig staan, van kind tot kind gedurig overgaan." Waar komt dat nu op uit? "De mens die in waarde is en geen verstand heeft, blijft niet, hij wordt gelijk aan de beesten die vergaan." Daar komt het op uit.

Gedenk de dag van het ophouden. Hoe goed is God. Hoe goed is Hij - mogen wij Nieuw-Testamentisch zeggen - in Christus Jezus. Gedenk nu eens daar aan, dat God uit het slavenhuis uitgeleid heeft. En - Exodus - dat Hij na zes dagen ophield, en rustte.

CATECHISMUS ZONDAG 38

O, daar komt Die trouwe God die rusteloze mens tegemoet, en het is tegelijk een vermaning, en een onderwijzing van de Heilige Geest, als het gezegend wordt aan ons hart. Dit kan niet zo blijven, dit kan niet zo doorgaan. Want er komt een dag dat de sterke mannen zich zullen krommen. Er komt een dag dat de schaduw valt, want ons leven heeft zijn grenzen. Dat houdt op, dat blijft niet zo. Nu komt die trouwe Vader: Gedenk de Sabbatdag. Herinner je, sta stil, stop! Dat doet Hij hoor, die maalstroom van gedachten, van werkzaamheden, van transacties, van 'hoe zullen we dit, hoe zullen we dat', stop! Mens denk er aan, er is een grens. Ja, maar is dat niet vreselijk? Moeten we dan niet treurig neerzitten en blijven steken? "Het is wat, daar werk je nu zo hard voor. Daar heb je nu zo je best voor gedaan, en daar zit je nu ..... Aan het eind is alles vergeefs, alles ijdelheid wat onder de zon geschiedt."

Nee, dan gaan we verkeerd. Die dag die ons aanwijst het afknippen van het lint, die ons aanwijst - zoals het woordenboek zegt - het ophouden, stop, die dag is voor een arme zondaar tegelijk een oorzaak van stille verwondering. Van verwondering! Dat hij eens mag rusten, gestopt mag worden op zijn weg 'en maar door, en maar door, en maar dóór!' Dat hij eens stil mag houden, wat hij zelf niet kan, maar het is een belofte. Een belofte dat we die Sabbat zullen gedenken. Om nu eens te horen wat de Geest zegt, wat de Heere zegt.

O, wat een heerlijk, heilig gebod. Niet om ons mistroostig te maken, en ons te herinneren aan de grens door te blijven zitten vóór of op de grens: "O, vreselijk, wat een dramatiek. Straks dan zit je daar, dan wil je nog en je kan niet meer." Of: "Straks komt de dood terwijl je misschien nog niet eens zo oud bent." Daarom niet. Het is tegelijk het hart - wat in de dag tot ons komt - van het heilig Evangelie. Nieuw. Er komt een einde aan. Maar niet een einde aan die ellendige zondaar. Maar er komt een einde aan de slavernij, er komt een tijd dat er geen tijd meer zijn zal. Geen voortgedreven jacht, de stem van de drijver houdt daar op.

Als je nu in de profeten leest, en we hebben alleen uit Jesaja en Jeremia gehoord, maar je vindt het bij Nehemia heel sterk, die zag tot zijn ontsteltenis dat er allerlei lui door de poort binnen wilden komen. Dat deden ze ook. Ze verkochten vis, ze verkochten van alles. Toen zei hij: "Denk erom, wat doen jullie nu? De Sabbat ontheiligen?" Hij liet de poorten sluiten. En toen bleven die marskramers allemaal voor die poort hangen: "Wanneer gaat hij open?" Toen zei Nehemia: "Denk erom, als je hier blijft staan, dan zal ik de hand nog aan jullie slaan." Dat wil zeggen: Dan zal ik jullie doden. Toen gingen ze weg, ze kwamen niet meer terug.

Amos zegt: "Wat is dat met jullie? Jullie hunkeren dat de Sabbat weer voorbij is. Dan kun je weer doorgaan met je afzetterijen, om je naaste op te lichten en de weduwen te verdrukken, en allerlei boze praktijken te doen. Dan zijn we weer de geldwolven, de roofdieren die bezig zijn om elkaar het leven te benarren en benauwen." God zegt: "Wee u, Ik heb een walg van jullie feesten en van je Sabbatten, en van al die versjes die jullie zingen. Ik mag er niet aan ruiken."

Jesaja en Jeremia, dat heb je horen voorlezen. Misschien denk je: Ja kijk, dat was streng, dat was streng! Je mag geen lasten dragen, je mag niet dit, je mag niet dat. En als je dat doet dan zus, dan zo. "Al ben je maar een heiden, een gesnedene, als je Mijn Sabbat onderhoudt" zegt de Heere, "Ik zal je zegenen." Wat wil dat zeggen?

Waarom werd in die tijd, in die vorm, door de profeten zo sterk de nadruk gelegd op:

CATECHISMUS ZONDAG 38

Houdt nu op, schei er nu eens een keer mee uit, stop nu eens? Was dat plankje dragen of dat vuurtje aansteken - wat ook niet mocht - of de maaltijd bereiden op de Sabbatdag, al zulk soort dingen, was dat dan zo'n grote zonde? Nee, weet je wat de grote zonde is? Dat wij altijd maar door willen gaan. En dat wij maar niet willen weten: Zit stil mijn dochter, stop nu eens. En dat we gevangenen zijn van ons eigen systeem, dat is het kwaad. Dat is die grote rol die maar door rolt, en die eindigt in de duisternis. Opeens, onverwacht. Daarom zegt het gebod: Gedenk toch je grenzen, in alle dingen.

We kunnen ook niet de hele week in de kerk zitten. We kunnen ook niet de hele week versjes zingen. Je kunt niet zeven dagen rekenen. Waarom niet? Is dat nu zo'n zonde? Nee, maar je rekent jezelf naar de hel. Of je zingt je in een godsdienstfanatisme naar de hel. Ja maar ..... Denk aan de dag betekent ook, denk aan je grens. Houdt er eens mee op. Wat een rijke Boodschap voor zulke slaven! Wat een rijke Boodschap, die enerzijds ons bepaalt bij onze beperkingen, maar ons in die beperkingen niet laat stikken. Maar tegelijkertijd het beeld oproept: O, er komt een eeuwige dag, waar de slavernij van de ene op de andere dag doorbroken is. En waar we in grote vrede en vrijheid zullen ophouden met alle drijven, om God ootmoedig te eren.

Daarom ook geliefde gemeente, gedenk de grenzen betekent ook:

Gedenk te sterven.

Ik heb het al min of meer verweven in het voorgaande. Ik bedoel daarmee te zeggen, gedenk dat je nog een keer dood gaat. Ja, hoe bedoel je dat? Moet ik daar nu van schrikken, of .....? Nu, heilzaam schrikken!

Die kopers en verkopers zitten te hunkeren, die kunnen gewoon niet wachten tot de klok twaalf uur slaat, weet je wel. Nu zegt dat op zich niets, het gaat om de geestelijke achtergrond. Onze vaders hebben al gezegd: Het vierde gebod is ceremonieel en gedeeltelijk geestelijk, blijvend. Al die dingen hebben zij - daarom worden ze ook niet genoemd - als ceremonieel beschouwd. Geen vuur aansteken, niet dit of dat dragen, en al die dingen meer. Daar hebben ze niet over gepraat. Ze hebben dat als ceremonieel gezien, dat is in Christus vervuld. Maar de geestelijke strekking die hebben ze heel goed aangevoeld in dat vierde gebod. Buiten de dag, buiten het erkennen van de grenzen, buiten het gedenken te sterven reist en raast de trein maar door! Dag in, dag uit! Hij rijdt maar door. Maar hij stormt op een afgrond aan, want al deze dingen worden zo moede, dat men ze niet uit kan spreken. Als dát het nu is, van de ene dag in de andere, zonder God, zonder ophouden, zonder dat het lintje doorgeknipt wordt, en daarom ook zonder rust, als dat het nu is, dan zijn we de ellendigste van alle mensen. De armsten, al zijn we rijk. Dan is er geen eind aan onze ondergang.

Daarom, gedenk te sterven. Niet als de pessimist, niet als de melancholieke denker, maar gedenk dat wij eindige mensen zijn. En gedenk daaraan niet alleen als een rem in je leven, maar gedenk daaraan juist als een zegen. Is het dan een zegen dat we dood gaan? Ja, zo spitsvondig moet je niet vragen. Dat is geen zegen op zich. De zegen is dat de dag komt, de eeuwige dag. De zegen is dat we hier in beginsel - en daar is God mee bezig in het vierde gebod - uit de maalstroom worden getrokken. Dat we niet maar doorgaan en doorgaan.

De zegen is dat wij gedenken te sterven, en zingen: "Zou 't mensdom dan vergeefs op

CATECHISMUS ZONDAG 38

aarde zijn geschapen?" Dat zou zo zijn als er geen dag was. Die ene dag, die loodrecht als het ware, dwars door onze dagen heenslaat, stop! Stop directeur, zet je fabriekje maar gerust stil, indien mogelijk. Eigenlijk moet het altijd mogelijk zijn. Zet maar stil, laat het verkondigd worden, ophouden! Er is een dag, er is een belofte, er is een toekomst.

Tenslotte:

Gedenk de Naam.

Want daar is de dag inzonderheid voor gegeven. Gij zult de Naam van de HEERE uw God niet ijdel gebruiken. En op dat gebod volgt: Gedenk de Sabbatdag, dat gij die heiligt.

De Naam, de Naam des HEEREN. Het is de dag van de NAAM van onze God. De dag dat Hij Zijn hart als het ware heeft ontsloten door ons te boodschappen: Hopeloze, jagende mensen, er is hoop. Overspannen en onrustige mensen, huilende mensen die bij de pakken neerzitten omdat het niet meer gaat misschien zoals je graag wilt. Je zou wel alle dagen aan elkaar willen smeden om maar door te gaan. Voor jullie is de dag, de rustdag, de dag van ophouden inzonderheid gegeven. Verbreking van die slavernij. Zie dat nu ook eens in, opdat je niet al te versaagd en al te bedroefd en verslagen bent met de dingen die voorbij gaan. Om de dingen die voorbij gaan. Dat je echt zou mogen ervaren, ach ik ben wel uit de boot gevallen, maar als dat nu alles was waar zou dat bootje van mij dan aankomen? Als ik vergeten zou de dag van de rust, van het ophouden?

Oh, Jezus Christus is niet blijven hangen aan het kruis. Hij is niet blijven liggen in het graf. Hij is opgestaan in een nieuw leven, er kwam weer een dag. Na de stilte van het graf kwam het woord van de opstanding. Dat is iets van Sabbat, herinnering dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt. Herinnering dat daarin is uitgesproken Gods vrijspraak voor schuldige zondaren.

Herinner je de dag dat God rustte, dat Hij uit Egypteland Zijn Zoon riep, en dat Hij naar u en mij wilde omkijken in genade en ontferming. Opdat we Zijn Naam zouden erkennen die alleen heilig en goed is.

Geliefde gemeente, de volgende keer bij leven en welzijn gaan we eens letten op de kerkdiensten en wat er zo mee verband houdt. Maar dat dit als het ware de hemel boven deze zondag moge zijn, de regenboog, de grote ontferming van God. Die de trein van ons verderf stop zet om ons toe te roepen: Mensenkind, hoor naar Mij aandachtig, en eet het goede, en laat uw ziel zich in vettigheid verlustigen.

AMEN